

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 342/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **CADIS, s. r. o.**, Biskupická 18, Bratislava, zastúpenej Mgr. Richardom Trusinom, advokátom, Hálkova 1, Bratislava, proti uzneseniu Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 4 Kn 121/23/1100-8 z 13. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd v záhlaví označeným rozhodnutím krajskej prokuratúry. Sťažovateľka zároveň navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie a vrátiť vec na ďalšie konanie, ako aj priznať náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že vyšetrovateľ Úradu inšpekčnej služby, útvaru ochrannej služby a prevencie, odboru ochrany a prevencie, oddelenia Západ (ďalej len „vyšetrovateľ“) uznesením ČVS: UIS-172/O-OPOZ-2023 z 10. augusta 2023 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietol trestné oznámenie sťažovateľky pre podozrenie z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Prokurátor krajskej prokuratúry napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vyšetrovateľa ako nedôvodnú.

3. Prokurátor v napadnutom uznesení najprv zhrnul dovedajší postup v trestnom konaní, obsah sťažnosti sťažovateľky a vyslovil záver o prípustnosti sťažnosti a o jej nedôvodnosti. K vykonanému dokazovaniu uviedol, že bola zabezpečená podstatná časť spisu ČVS: ORP-1517/OEK-BI-2009-Mu [trestné stíhanie bolo prerušené (ďalej len „pôvodné

konanie“)], z ktorého vyplynuli sťažovateľkou popísané skutočnosti, priebeh prehliadok iných priestorov, ako aj záver dozorového prokurátora o porušení zákona a nezákonnosť v spôsobe zaistenia hardvéru vyšetrovateľom vzhľadom na nález ústavného súdu. Z výpovede [REDAKOVANÉ], proti ktorému smerovalo trestné oznámenie, vyplynulo, že mal pridelený spis týkajúci sa podozrenia zo spáchania trestného činu porušovania autorského práva, konanie smerovalo proti sťažovateľke, vo veci boli vykonané prehliadky iných priestorov, bolo potrebné vykonať znalecké skúmanie softvéru, pričom pri vykonávaní prehliadok bolo zistené, že bude potrebné zaistiť hardvér vo fyzickej podobe (čo bolo do nálezu ústavného súdu bežnou praxou, pozn.) a následne budú vyhotovené image obrázky pevných diskov, a to z dôvodu, že technicky a časovo ich nebolo možné vykonať na mieste.

4. Podľa prokurátora zo spisu ďalej vyplýva, že v konaní vedenom pre podozrenie zo spáchania trestného činu nepravdivého znaleckého posudku, tlmočnickeho a prekladateľského úkonu (ČVS: ORP-366/3-VYS-B4-2018) bol vypočítaný [REDAKOVANÉ], za znaleckú organizáciu FEI STU, ktorý uviedol, že znalecký posudok vyhotovený vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu porušovania autorského práva vypracovali znalci [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Týmto je daná odpoveď na sťažovateľkinu námietku, že znalecký posudok za FEI STU vypracovali osoby ním označené, ktoré neboli znalcami, resp. neboli znalcami v odbore, pre ktorý bol do konania pribratý zmienený ústav. Tento výsluch považoval prokurátor na preukázanie dôležitých skutočností v tomto konaní za postačujúci aj vzhľadom na štádium konania. Objasnené boli aj ďalšie sporné skutočnosti, a to že FEI STU bol zapísaný ako znalecký ústav a znalecká organizácia, ktoré pôsobili samostatne.

5. Prokurátor reagoval na námietky o účasti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na prehliadke priestorov u sťažovateľky tak, že dosiaľ zistené skutočnosti nenasvedčujú tomu, že by ich účasťou boli naplnené znaky trestného činu zo strany vyšetrovateľa. Ak by sa aj uvedenej prehliadky zúčastnili sťažovateľkou namietané osoby, automaticky bez ďalšieho by to nespôsobovalo jej nezákonnosť, resp. neplatnosť. O takúto situáciu by nešlo ani v prípade, že by sa neskôr osoby zúčastnené na predmetnom úkone ako znalci nepodieľali na vypracovaní znaleckého posudku. Je dôvodné sa domnievať a nasvedčuje tomu aj výkon dozorovej činnosti bez zistenia konštatovania pochybenia prokurátorom, že uvedené osoby účastné na prehliadke boli pred tým, než došlo k ich pribratiu, dostatočne verifikované z hľadiska, či spĺňajú zákonné, resp. odborné kritériá vyžadujúce zákonom ako podmienku na účasť na úkone.

6. V prípade, ak by bolo konanie [REDAKOVANÉ] vyhodnotené ako nezákonné a súčasne napĺňajúce všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu (najpriliehavejšia kvalifikácia je trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa), tak by to tak bolo už v roku 2010, resp. v nasledujúcich rokoch ako výsledok dozorového prieskumu prokurátora v dotknutej veci a v súlade so zásadou oficiality a bolo by začaté trestné stíhanie.

7. Podľa prokurátora z dosiaľ produkovaných dôkazov nie je možné vyvodiť záver, že by mal vyšetrovateľ špecifický úmysel oznamovateľovi, resp. sťažovateľke spôsobiť akúkoľvek škodu alebo sebe alebo inej osobe získať neoprávnenú výhodu a na tento účel porušiť zákon, resp. že by mal konať spôsobom odporujúcim zákonu alebo prekračujúcim zákon. V prebiehajúcom pôvodnom konaní ani v postupe vyšetrovateľa [REDAKOVANÉ] neboli zistené také pochybenia, ktoré by poukazovali na opodstatnené vyslovenie rezultátu, že svojím konaním naplnil znaky skutkovej

podstaty uvedené v osobitnej časti Trestného zákona, preto nie je dôvod na začatie trestného stíhania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Postupom orgánov činných v trestnom konaní boli nesprávne a nedostatočne posúdené skutočnosti, ktoré viedli prokuratúru k potvrdeniu uznesenia vyšetrovateľa. Závery uvedené v napadnutom uznesení sú podvodné, nepreskúmateľné a arbitrárne, teda nesprávne a ústavne neudržateľné.

9. Vyšetrovateľ a prokurátor úmyselne neuviedli, že fyzicky boli zaistené a odnesené aj vlastné programy sťažovateľky v značnej hodnote, ako bolo uvedené v trestnom oznámení. Prokurátor je podozrivý, že sa dopustil podvodného konania so zámerom odvrátiť od [REDAKOVANÉ] podozrenie zo zneužívania právomoci verejného činiteľa (resp. s cieľom zakryť trestný čin), keď uviedol v napadnutom uznesení údaje zo zápisnice z výsluchu [REDAKOVANÉ] z konania vedeného Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Bratislava IV ČVS: ORP-366/3-VYS-B4-2018 vo veci nepravdivého znaleckého posudku v ČVS: ORP-1487/OEK-B2-2008 vedenom na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Bratislava II, pričom tieto úmyselne zamenil.

10. Tvrdenia prokurátora, že osoby [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] boli pred tým, než došlo k prehliadke, dostatočne verifikované, či spĺňajú kritériá vyžadované zákonom ako podmienku účasti na úkone, sa vzhľadom na uznesenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I ČVS: ORP-196/SMV-B1-2014 z 3. marca 2014 javí ako nepravdivé. Neboli znalcami, neboli pribratí do konania a tvrdenia, či spĺňajú kritériá vyžadujúce zákonom, sú nepravdivé. Je preukázaný úmysel vyšetrovateľa [REDAKOVANÉ] poškodiť sťažovateľku tým, že pred začatím prehliadok prizval znalcov na zaistenie dát a dátových nosičov a ich prepravu a uskladnenie, teda nemal v úmysle plniť príkaz dozorujúceho prokurátora znejúci na umožnenie a ponechanie si kópie počítačových údajov, chcel znefunkčniť sťažovateľku, lebo zaistený hardvér so softvérom nechal osobám, ktoré neboli znalcami, čím im umožnil neoprávnený prospech.

11. Prokurátor a vyšetrovateľ nedostatočne skúmali, či bola naplnená požiadavka práva duševného vlastníctva, *de facto* sa tieto práva prenechávajú tretej osobe bez bližšej úvahy o odovzdaní duševného vlastníctva sťažovateľky neznámym osobám, ktoré by za iných okolností k nim nemali prístup. Prokurátor nedostatočne skúmal, či neboli zneužitie softvéry (vrátane zdrojových kódov) sťažovateľky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní ústavný súd preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. V súlade s princípom subsidiarity, ktorý je zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

14. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu sa uplatňuje aj na ochranu základných práv a slobôd ostatnými orgánmi verejnej moci. Každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá iný prostriedok účinnej ochrany svojich práv.

15. Podľa čl. 1 príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní (ďalej len „príkaz“) tento príkaz upravuje postup prokurátora pri vybavovaní podania, ktorým sa podávateľ domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v predsúdnom konaní alebo preskúmania zákonnosti postupu prokurátora v predsúdnom konaní vrátane postupu spočívajúceho v preskúmaní postupu policajta v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania podľa Trestného poriadku, alebo odstránenia prieskumov prokurátora v predsúdnom konaní a ktoré nie je možné považovať za opravný prostriedok alebo iné podanie podľa Trestného poriadku (ďalej len „žiadosť“).

16. Podľa čl. 3 ods. 3 príkazu podľa tohto príkazu sa postupuje iba vtedy, ak je žiadosť podaná obvineným, jeho obhajcom, poškodeným, jeho splnomocnencom, oznamovateľom, zúčastnenou osobou alebo osobou, ktorá môže podať opravný prostriedok v trestnom konaní. Podania, ktoré sú podľa obsahu žiadosťou a ktoré podala iná osoba, sa podľa tohto príkazu nevybavujú.

17. Príkaz je vyjadrením osobitného oprávnenia generálneho prokurátora podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) vydávať príkazy, pokyny a iné služobné predpisy, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakaťov prokuratúry, asistentov prokurátorov a ostatných zamestnancov prokuratúry. Také oprávnenie má osobitnú povahu vo vzťahu k ostatným inštitútom zákona o prokuratúre a keďže je príkaz pre prokurátorov záväzný, je postup podľa neho (čl. 6 ods. 4 príkazu spolu s nadväzujúcimi ustanoveniami zákona o prokuratúre) právnym prostriedkom na ochranu základných práv a slobôd podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 132/2020, IV. ÚS 420/2020, IV. ÚS 463/2020).

18. Keďže v dotknutej trestnej veci nebolo vznesené obvinenie, nevznikla prekážka právoplatne rozhodnutej veci podľa § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku a postup uvedený v predchádzajúcom bode má osobitnú povahu oproti návrhu podľa § 364 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ktorý by bol „iným podaním podľa Trestného poriadku“ v zmysle čl. 1 príkazu).

19. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti netvrdila, resp. nepreukazovala, že by postup v zmysle uvedeného príkazu generálneho prokurátora využila. Ústavný súd v rámci skúmania podmienok

konania zistil, že sťažovateľka pred podaním ústavnej sťažnosti využila túto možnosť a domáhala sa prieskumu postupu, resp. napadnutého uznesenia podľa príkazu. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky žiadosť sťažovateľky upovedomením sp. zn. IV/3 Gn 1645/23/1100 z 29. januára 2024 odložila.

20. Za takýchto skutkových okolností ústavný súd považoval využitie postupu preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v predsúdnom konaní (napadnutého uznesenia) podľa príkazu generálneho prokurátora za prekážku prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Generálna prokuratúra mala právomoc preskúmať napadnuté uznesenie prokurátora, ako aj postup, ktorý mu predchádzal, čo aj uskutočnila. Sťažovateľka výsledok prieskumu uskutočneného generálnou prokuratúrou (s ktorým mohla spojiť aj požiadavku na prieskum napadnutého uznesenia, pozn.) ani dodatočne nenamietala. Ústavný súd preto dospel k záveru o nedostatku právomoci na prerokovanie ústavnej sťažnosti a ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde. Ústavný súd môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy), čo nie je prípad sťažovateľky.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti ako celku ostalo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uplatnenými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2024

Libor Duľa
predseda senátu